

Halakhic Process

Stringencies

I. General Principles

<p>1. Y. Berahcot 1:2 3b The school of Yishmael taught, the words of Torah have within them stringencies and leniencies, but the words of the scribes are all stringencies.</p>	<p>1. ירושלמי ברכות פרק א דף ג טור ב /ה"ב תני ר' ישמעאל דברי תורה יש בהן איסור ויש בהן היתר יש בהן קולין יש בהן חומרי אבל דברי סופרי כולן חמורין הן</p>
<p>2. B. Beitz'a 3b This is well, according to Rabbah, who says [that it is] 'on account of preparation' (egg laid on Shabbat), [then it is a] doubt with respect to a Biblical prohibition, <u>and every doubt with respect to a Biblical prohibition [must be decided] with stringency.</u> But according to R. Joseph and R. Isaac, who say [that it is] 'a preventive measure', then it is a doubt with respect to a Rabbinical enactment, <u>and every doubt with respect to a Rabbinical enactment [is resolved] with leniency!</u></p>	<p>2. תלמוד בבלי ביצה ג:ב בשלמא לרבה דאמר משום הכנה - הוי ספיקא דאורייתא, <u>ובל ספיקא דאורייתא לחומרא.</u> אלא לרב יוסף ולרבי יצחק, דאמרי משום גזרה, ספיקא דרבנן היא, <u>וכל ספיקא דרבנן לקולא!</u></p>
<p>3. B. Eiruv'in 7a [Against the contention that] where [the views of two authorities] are mutually contradictory we do not adopt [the restrictions of both], R. Mesharsheya raised [the following] objection. [Was it not taught:] It once happened that R. Akiba gathered [the fruit of] an ethrog on the first of Shebat and subjected it to two tithes, one in accordance with the ruling of Beth Shammai and the other in accordance with the ruling of Beth Hillel? — R. Akiba was uncertain of his tradition, not knowing whether Beth Hillel said the first of Shebat or the fifteenth of Shebat and, therefore, he subjected himself to both restrictions.</p>	<p>3. תלמוד בבלי עירובין דף ז:א מתיב רב משרשיא : מעשה ברבי עקיבא שליקט אתרוג באחד בשבט, ונהג בו שני עישורין, אחד כדברי בית שמאי ואחד כדברי בית הלל! - רבי עקיבא גמריה איסתפיק ליה, ולא ידע אי בית הלל בחד בשבט אמור, אי בחמיסר בשבט אמור, ועבד הכא לחומרא והכא לחומרא.</p>
<p>4. B. Shabbat 78a Abaye said, Consider: Whatever has a common use and an uncommon use, the Rabbis followed the common use, [even] in the direction of leniency; where it has two common uses, the Rabbis followed the common use [which leads to] stringency.</p>	<p>4. תלמוד בבלי שבת דף עח:א אמר אביי : מכדי, כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא - אזול רבנן בתר דשכיחא לקולא. שכיחא ושכיחא - אזול רבנן בתר דשכיחא לחומרא.</p>
<p>5. B. Eiruv'in 46a R. Jacob b. Idi stated in the name of R. Joshua b. Levi: The halachah is in agreement with R. Johanan b. Nuri. Said R. Zera to R. Jacob b. Idi: 'Did you hear it explicitly or did you understand it by implication?' — 'I', the other replied: 'have heard it explicitly' — What was that general statement? — [The one in] which R. Joshua b. Levi has laid down: The halachah is in agreement with the authority that maintains</p>	<p>5. תלמוד בבלי עירובין מו:א אמר רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי : הלכה כרבי יוחנן בן נורי. אמר ליה רבי זירא לרבי יעקב בר אידי : בפירוש שמיע לך, או מכללא שמיע לך? - אמר ליה : בפירוש שמיע לי. מאי כללא? - דאמר רבי יהושע בן לוי : הלכה כדברי המיקל בעירוב. - ותרת</p>

<p>the less restrictive ruling in respect of the laws of ‘erub. What need then was there for the two statements? — R. Zera replied: Both were required. For if we had been informed only that ‘the halachah is in agreement with R. Johanan b. Nuri’, it might have been assumed [that this applies in all cases] whether the halachah leads to a relaxation or to a restriction; <u>hence we were informed that ‘the halachah is in agreement with the authority that maintains the less restrictive ruling in respect of the laws of ‘erub.’</u> Then let him state, ‘The halachah is in agreement with the authority that maintains the less restrictive ruling in respect of ‘erub’; for what purpose was it necessary to state also that ‘the halachah is in agreement with R. Johanan b. Nuri’? — It was required because it might have been presumed that the statement applied only to an individual authority who differs from another individual authority or to several authorities who differ from several other authorities, but not to an individual authority who differed from several authorities.</p>	<p>למה לי? - אמר רבי זירא: צריכי, דאי אשמעינן הלכה כרבי יוחנן בן נורי - הוה אמינא בין לקולא ובין לחומרא, קא משמע לן: הלכה כדברי המיקל בעירוב. ולימא: הלכה כדברי המיקל בעירוב, הלכה כרבי יוחנן בן נורי למה לי? - איצטריך, סלקא דעתך אמינא: הני מילי - יחיד במקום יחיד, ורבים במקום רבים. אבל יחיד במקום רבים - אימא לא.</p>
<p>6. B. Eirubin 46a R. Johanan: Wherever you come across a law which an individual authority relaxes and several authorities restrict, the halachah is in agreement with the majority who restrict it, except in this case where the halachah is in agreement with R. Akiba, though he relaxes the law and the Sages restrict it. In this respect he is of the same opinion as Samuel who laid down: <u>The halachah is in agreement with the authority that relaxes the law in the case of a mourner.</u></p>	<p>6. תלמוד בבלי עירובין מו:א אמר רבי יוחנן: כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין - הלכה כדברי המחמירין, המרובים. חוץ מזו, שאף על פי שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין - הלכה כדברי רבי עקיבא. וסבר לה כשמואל, דאמר שמואל: <u>הלכה כדברי המיקל באבל.</u></p>
<p>7. B. Berachot 36a R. Akiba, however, says that the berries alone are tithed, because they are fruit. Let him then say that the halachah is as laid down by R. Akiba? — Had he said that the halachah is as laid down by R. Akiba, I should have thought that this was so even in the Holy Land. He therefore informs us that if there is an authority who is more lenient in regard to [uncircumcised products in] the Holy Land, the halachah follows him in respect of [such products] outside of the Holy Land, but not in the Land itself.</p>	<p>7. תלמוד בבלי ברכות דף לו:א רבי עקיבא אומר: אין מתעשר אלא אבינונות בלבד, (berries) מפני שהוא פרי. - ונימא: הלכה כרבי עקיבא! - אי אמר הלכה כרבי עקיבא, הוה אמינא - אפילו בארץ, קמשמע לן: <u>כל המיקל בארץ - הלכה כמותו בחוצה לארץ, אבל בארץ לא</u></p>
<p>8. M. Pesahim 4:1 In a place where the custom is to work on the eve of Passover until noon, one may do so. In a place where the custom is not [to work], he does not. One who goes from a place where it is done to a place where it is not done, or vice versa, <u>we apply on him the stringencies of his origin and his destination, and a person should not deviate [from this principle] because of disputes.</u></p>	<p>8. משנה פסחים ד:א מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות עושין מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין ההולך ממקום שעושין למקום שאין עושין או ממקום שאין עושין למקום שעושין נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך לשם ואל ישנה אדם מפני המחלוקת:</p>

<p>9. Y. Berachot 2:9 5d And Hizkiyah taught, <u>whoever is except from something and does it anyway is called a commoner.</u></p>	<p>9. ירושלמי ברכות פרק ב דף ה טור ד / ה"ט ותני חזקיה כל מי שהוא פטור מדבר ועושהו נקרא הדיוט</p>
--	--

II. Positive Instances of Stringencies

<p>10. B. Berachot 31a Our Rabbis taught: A man should not stand up to say Tefillah either immediately after trying a case or immediately after a [discussion on a point of] halachah; but he may do so after a halachic decision which admits of no discussion. <u>What is an example of a halachic decision which admits of no discussion?</u> — Abaye said: Such a one as the following of R. Zera; for R. Zera said: <u>The daughters of Israel have undertaken to be so strict with themselves</u> that if they see a drop of blood no bigger than a mustard seed they wait seven [clean] days after it.</p>	<p>10. תלמוד בבלי ברכות לא:א (גדה סו.) תנו רבנן: אין עומדין להתפלל לא מתוך דין, ולא מתוך דבר הלכה, אלא מתוך הלכה פסוקה. <u>והיכא דמי הלכה פסוקה?</u> אמר אביי: כי הא דרבי זירא, דאמר רבי זירא: <u>בנות ישראל החמירו על עצמן</u>, שאפילו רואות טיפת דם כחרדל - יושבות עליה שבעה נקיים.</p>
<p>11. B. Berachot 22a Once R. Judah after having had a seminal issue was walking along a river bank, and his disciples said to him, Master repeat to us a section from the laws of Derek Erez, and he went down and bathed and then repeated to them. They said to him: Have you not taught us, Master, 'He may repeat the laws of Derek Erez'? He replied: <u>Although I make concessions to others, I am strict with myself.</u> (tevila for kerit before davening) R. Jannai said: I have heard of some who are lenient in this matter, and I have heard of some who are strict in it; and <u>if anyone is strict with himself in regard to it, his days and years are prolonged.</u></p>	<p>11. תלמוד בבלי ברכות כב:א מעשה ברבי יהודה שראה קרי והיה מהלך על גב הנהר. אמרו לו תלמידיו: רבינו, שנה לנו פרק אחד בהלכות דרך ארץ! ירד וטבל ושנה להם. אמרו לו: לא כך למדתנו רבינו: שונה הוא בהלכות דרך ארץ? אמר להם: <u>אף על פי שמיקל אני על אחרים, מחמיר אני על עצמי</u> אמר רבי ינאי: שמעתי שמקילין בה ושמעתי שמחמירין בה, וכל המחמיר בה על עצמו מאריך לו ימיו ושנותיו.</p>
<p>12. M. Pesachim 4:5 Where it is the custom to do work on the ninth of ab, one may do it; where it is the custom not to do work, one may not do it. and in all places scholars cease [from work on that day]. <u>R. Simeon b. Gamaliel said: a man may always make himself a scholar.</u></p>	<p>12. משנה פסחים ד:ה מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב עושין מקום שנהגו שלא לעשות מלאכה אין עושין ובכל מקום תלמידי חכמים בטלים רבן שמעון בן גמליאל <u>אומר לעולם יעשה אדם עצמו תלמיד חכם</u></p>
<p>13. M. Berachot 2:5 A bridegroom is exempt from the recital of the shema from the first night until the end of the Sabbath, if he has not consummated the marriage. It happened with <u>R. Gamaliel</u> that when he married he recited the shema on the first night: so his disciples said to him: our master, you have taught us that a bridegroom is exempt from the recital of the shema. <u>He replied to them: I will not listen to you to remove from myself the kingship of heaven even for a moment.</u></p>	<p>13. משנה ברכות ב:ה חתן פטור מקריאת שמע בלילה הראשון עד מוצאי שבת אם לא עשה מעשה מעשה <u>ברבן גמליאל שקרא בלילה הראשון שנשא</u> אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שחתן פטור מקריאת שמע בלילה הראשון <u>אמר להם איני שומע לכם לבטל ממני מלכות שמים אפילו שעה אחת:</u></p>

14a. M. Berachot 2:6

[Rabban Gamaliel] bathed on the first night after the death of his wife. His disciples said to him: you have taught us, sir, that a mourner is forbidden to bathe. He replied to them: I am not like other men, being very delicate. When Tabi his slave died he accepted condolences for him. His disciples said to him: you have taught us, sir, that condolences are not accepted for slaves? He replied to them: my slave tabi was not like other slaves: he was a good man. If a bridegroom desires to recite the shema on the first night, he may do so. Rabban Simeon b. Gamaliel says: not everyone who desires to pass as a scholar may do so

14b. B. Berachot 17b

A BRIDEGROOM IF HE DESIRES TO RECITE etc. May we conclude from this that Rabban Simeon b. Gamaliel deprecates showing off and the Rabbis do not deprecate it? But do we not understand them to hold the opposite views, as we have learnt: In places where people are accustomed to work in the month of Ab they may work, and in places where it is the custom not to work they may not work; but in all places Rabbinical students abstain from study. R. Simeon b. Gamaliel says: A man should always conduct himself as if he were a scholar. We have here a contradiction between two sayings of the Rabbis, and between two sayings of R. Simeon b. Gamaliel! — R. Johanan said: Reverse the names; R. Shisha the son of R. Idi said: There is no need to reverse. There is no contradiction between the two sayings of the Rabbis. In the case of the recital of the Shema', since everybody else recites, and he also recites, it does not look like showing off on his part; but in the case of the month of Ab, since everybody else does work and he does no work, it looks like showing off. Nor is there a contradiction between the two sayings of R. Simeon b. Gamaliel. In the case of the Shema', the validity of the act depends on the mental concentration and we are witnesses that he is unable to concentrate. Here, however, anyone who sees will say, He has no work; go and see how many unemployed there are in the market place.

14. משנה ברכות ב:ו

רחץ לילה הראשון שמתה אשתו אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שאבל אסור לרחוץ אמר להם איני כשאר כל אדם אסטניס אני :

תלמוד בבלי ברכות יז:ב

חזן אם רוצה לקרות וכו'. למימרא, דרבן שמעון בן גמליאל חייש ליוהרא ורבנן לא חיישי ליוהרא - והא איפכא שמעינן להו! דתנן: מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב - עושין, מקום שנהגו שלא לעשות - אין עושין, וכל מקום תלמידי חכמים בטלים; רבן שמעון בן גמליאל אומר: לעולם יעשה כל אדם את עצמו כתלמיד חכם. קשיא דרבנן אדרבנן, קשיא דרבן שמעון בן גמליאל אדרבן שמעון בן גמליאל! - אמר רבי יוחנן: מוחלפת השיטה. רב שישא בריה דרב אידי אמר: לעולם לא תחליף, דרבנן אדרבנן לא קשיא: קריאת שמע כיון דכולי עלמא קא קרו ואיהו נמי קרי - לא מיחזי כיוהרא, הכא, כיון דכולי עלמא עבדי מלאכה ואיהו לא קא עביד - מיחזי כיוהרא; דרבן שמעון בן גמליאל אדרבן שמעון בן גמליאל לא קשיא: התם בכונה תליא מילתא, ואנן סהדי דלא מצי לכווני דעתיה. אבל הכא, הרואה אומר: מלאכה הוא דאין לו, פוק חזי כמה בטלני איכא בשוקא. הדרן עלך היה קורא.

III. Preventing Humrot

<p>15. B. Hullin 43b For it has been taught: "The halachah is always in accordance with the ruling of Beth Hillel. Nevertheless one who desires to adopt the view of Beth Shammai may do so, and one who desires to adopt the view of Beth Hillel may do so. <u>One who adopts the view of Beth Shammai only when they incline to leniency, and likewise the view of Beth Hillel only when they incline to leniency, is a wicked person. One who adopts the view of Beth Shammai only when they incline to strictness and likewise the view of Beth Hillel only when they incline to strictness, [is a fool and] to such an one applies the verse: "But the fool walketh in darkness."</u> But one must either adopt the view of Beth Shammai in all cases, whether they incline to leniency or strictness, or the view of Beth Hillel in all cases, whether they incline to leniency or strictness'. Now is not this statement self-contradictory? At first it says: "The halachah is always in accordance with the ruling of Beth Hillel", and immediately after it says: "Nevertheless one who desires to adopt the view of Beth Shammai may do so"? — This is no difficulty. The latter statement relates to the practice before the Heavenly Voice was heard, whilst the former states the law as it is after the Heavenly Voice was heard.</p>	<p>15. תלמוד בבלי חולין מג:ב דרבא : לעולם הלכתא כדברי ב"ה, והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, כדברי בית הלל - עושה, <u>מקולי בית שמאי ומקולי ב"ה - רשע (מד.) חומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר : +קהלת ב'+</u> <u>הכסיל בחושך הולך, אלא אי כבית שמאי כקוליהן וכחומריהן, אי כבית הלל כקוליהן וכחומריהן. הא גופא קשיא, אמרת : לעולם הלכה כדברי ב"ה והדר תני והרוצה לעשות כדברי ב"ש - יעשה! לא קשיא : כאן קודם בת קול, כאן לאחר בת קול</u></p>
<p>16. M. Berachot 1:3 Beth Shammai say: In the evening every man should recline and recite [the shema'], and in the morning he should stand, as it says, "and when thou liest down and when thou risest up" (Devarim 6:7). Beth Hillel, however, say that every man should recite in his own way, as it says, "and when thou walkest by the way." Why then is it said, and when thou liest down and when thou risest up? [this means], at the time when people lie down and at the time when people rise up. R. Tarfon said: I was once walking by the way and I reclined to recite the shema' in the manner prescribed by Beth Shammai, and I incurred danger from robbers. They said to him: you deserved to come to harm, because you acted against the opinion of Beth Hillel.</p>	<p>16. משנה ברכות א:ג בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטו ויקראו ובבוקר יעמדו שנאמר (דברים ו) ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא כדרכו שנאמר (שם/דברים ו) <u>ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים אמר ר' טרפון אני הייתי בא בדרך והייתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתו בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:</u></p>
<p>17. B. Sotah 21b Who is a cunning rogue?...R. Zerika said in the name of R. Huna: He who is lenient with himself and strict with others.</p>	<p>17. תלמוד בבלי סוטה כא:ב היכי דמי רשע ערום?... רבי זריקא אמר רב הונא : זה המיקל לעצמו ומחמיר לאחרים.</p>
<p>18. Y. Berachot 2:9 5d (Regarding halitza) It was taught, if one wishes to be strict on himself, we do not permit him. Why? Because of the honor of the dead or because no one else will marry him.</p>	<p>18. תלמוד ירושלמי ברכות פרק ב דף ה טו ד /ה"ט תני אם רצה להחמיי על עצמו אין שומעין לו למה מפני כבודו של מת או משום שאין לו מי שישא משואו</p>

IV. Does More = Better?

<p>19. M. Sanhedrin 5:2 Whoever increases the checking of witnesses is praiseworthy.</p>	<p>19. משנה סנהדרין ה:ב כל המרבה בבדיקות הרי זה משובח</p>
<p>20. Y. Moed Katan 3:8 83d Whoever toils excessively in honoring one's parents is praiseworthy.</p>	<p>20. ירושלמי מועד קטן פרק ג דף פג טור ד /ה"ח שכל המרבה בעסק על אביו ועל אמו הרי זה משובח</p>
<p>21. B. Berachot 34b One [Baraita] taught: To kneel in the thanksgiving benediction is praiseworthy, while another taught: It is reprehensible? — There is no contradiction: one speaks of the beginning, the other of the end. Raba knelt in the thanksgiving at the beginning and at the end. The Rabbis said to him: Why does your honor act thus? He replied to them: I have seen R. Nahman kneeling, and I have seen R. Shesheth doing thus. But it has been taught: To kneel in the thanksgiving is reprehensible — That refers to the thanksgiving in Hallel. But it has been taught: To kneel in the thanksgiving and in the thanksgiving of Hallel is reprehensible? — The former statement refers to the thanksgiving in the Grace after Meals.</p>	<p>21. תלמוד בבלי ברכות לד:ב תני חדא: הכורע בהודאה הרי זה משובח; ותניא אידך: הרי זה מגונה! לא קשיא: הא - בתחלה, הא - לבסוף. רבא כרע בהודאה תחלה וסוף. אמרי ליה רבנן: אמאי קא עביד מר הכי? - אמר להו: חזינא לרב נחמן דכרע, וחזינא ליה לרב ששת דקא עבד הכי. - והתניא: הכורע בהודאה הרי זה מגונה! - ההיא - בהודאה שבהלל. - והתניא: הכורע בהודאה ובהודאה של הלל הרי זה מגונה! - כי תניא ההיא - בהודאה דברכת המזון</p>
<p>22. B. Berachot 45b One [Baraita] taught: One who answers 'Amen' after his own blessings is to be commended, while another taught that this is reprehensible! — There is no contradiction: the one speaks of the benediction 'who buildest Jerusalem', the other of the other benedictions.</p>	<p>22. תלמוד בבלי ברכות מה:ב תני חדא: העונה אמן אחר ברכותיו הרי זה משובח, ותניא אידך: הרי זה מגונה! - לא קשיא: הא - בבונה ירושלים, הא - בשאר ברכות</p>
<p>23. Y. Berachot 1:5 3c Hizkiyah said who is the author of the statement that we have been taught, while one who elongates [his blessings] is despised, but the one who shortens them is praiseworthy.</p>	<p>23. ירושלמי ברכות פרק א דף ג טור ג /ה"ה אמר חזקיה מן מה דתני המאריך הרי זה מגונה והמקצר הרי זה משובח</p>
<p>24. B. Sanhedrin 29a Hezekiah said: Whence do we know that he who adds [to the word of God] subtracts [from it]? — From the verse, God hath said, Ye shall not eat of it neither shall ye touch it. R. Mesharshia said: [We derive it] from the following verse: Ammathayim [two cubits] and a half shall be his length. R. Ashi said: From this: 'Ashte-'esreh [eleven] curtains.</p>	<p>24. תלמוד בבלי סנהדרין כט:א אמר חזקיה: מניין שכל המוסיף גורע - שנאמר +בראשית ג'+ אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו. רב משרשיא אמר: מהכא + שמות כ"ה + אמתים וחצי ארכו רב אשי אמר: + שמות כ"ו + עשתי עשרה יריעת.</p>
<p>25. B. Pesachim 48b (women would make 3/4 of a kav of bread, exempting them from hallah) Said Abaye to him, What is your intention? To be stricter! [But] it is strictness which leads to [unwarranted] leniency, as [the woman] exempts it from hallah?</p>	<p>25. תלמוד בבלי פסחים מח:ב אמר ליה אביי: מאי דעתיך - לחומרא, חומרא דאתי לידי קולא <u>הוא</u>, דקא מפקע לה מחלה!</p>

V. Above and Beyond the Law / Lifnim Mishurat Hadin

<p>26a. Exodus 18:20 Teach them the decrees and laws, and show them the way to live and the duties they are to perform.</p> <p>26b. Mechilta DR Yishmael Yitro 2 R. Elazar Hamoda'i said, "and you shall show them" – show them the house of their lives, "the path" – this is visiting the sick. "you shall go" – this is burying the dead. "in it" – this is acts of kindness. "and the duties" – this is the law. <u>"That you shall do" – this is going beyond the law.</u> (B. Baba Kamma 109b-100a in name of R. Yosef)</p>	<p>26. שמות פרק יח:כ והזהרתה אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו:</p> <p>מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מס' דעמלק יתרו פרשה ב ד"ה והודעת להם מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יח פסוק (כ) והזהרתה ר' אלעזר המודעי אומר, והודעת להם, הודע להם בית חייהם; את הדרך, זה בקור חולים; ילכו, זו קבורת מתים; בה, זו גמילות חסדים; ואת המעשה, זו שורת הדין; אשר יעשו, זה לפני משורת הדין</p>
<p>27. B. Bava Metzia 30b R. Johanan said: Jerusalem was destroyed only because they gave judgments therein in accordance with Biblical law. Were they then to have judged in accordance with untrained arbitrators? — <u>But say thus: because they based their judgments [strictly] upon Biblical law, and did not go beyond the requirements of the law.</u></p>	<p>27. תלמוד בבלי בבא מציעא ל:ב דאמר רבי יוחנן: לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה. - אלא דיני דמגיזתא לדינו? - אלא אימא: <u>שהעמידו דיניהם על דין תורה, ולא עבדו לפני משורת הדין.</u></p>
<p>28. B. Berachot 45b If three persons have been eating together, one breaks off to oblige two, but two do not break off to oblige one. But do they not? Did not R. Papa break off for Abba Mar his son, he and another with him? — <u>R. Papa was different because he went out of his way to do so.</u></p>	<p>28. תלמוד בבלי ברכות מה:ב שלשה שאכלו כאחת - אחד מפסיק לשנים ואין שנים מפסיקין לאחד. ולא? והא רב פפא אפסיק ליה לאבא מר בריה, איהו וחד! - שאני רב פפא <u>דלפנים משורת הדין הוא דעבד.</u></p>
<p>29. B. Bava Metiza 24b Rab Judah once followed Mar Samuel into a street of wholemeal vendors, and he asked him: What if one found here a purse? — [Mar Samuel] answered: It would belong to the finder. What if an Israelite came and indicated an identification mark? — [Mar Samuel] answered: He would have to return it. Both? — [Mar Samuel] answered: <u>[He should go] beyond the requirements of the law.</u> Thus the father of Samuel found some asses in a desert, and he returned them to their owner after a year of twelve months: <u>[he went] beyond the requirements of the law.</u></p>	<p>29. בבלי בבא מציעא כד:ב רב יהודה הוה שקיל ואזיל בתריה דמר שמואל בשוקא דבי דיסא, אמר ליה: מצא כאן ארנקי מהו? - אמר ליה: הרי אלו שלו. - בא ישראל ונתן בה סימן מהו? - אמר ליה: חייב להחזיר. - תרתי? - אמר ליה: <u>לפנים משורת הדין.</u> כי הא דאבוב דשמואל אשכח הנך חמרי במדברא, ואהדרינהו למרייהו לבתר תריסר ירחי שתא, <u>לפנים משורת הדין.</u></p>
<p>30. B. Bava Metzia 83a Some porters [negligently] broke a barrel of wine belonging to Rabbah son of R. Huna. Thereupon he seized their garments; so they went and complained to Rab. 'Return them their garments,' he ordered. 'Is that the law?' he enquired. 'Even so,' he rejoined: 'That thou mayest walk in</p>	<p>30. בבלי בבא מציעא פג:א רבה בר בר חנן תברו ליה הנהו שקולאי חבייתא דחמרא. שקל לגלימיהו, אתו אמרו לרב. אמר ליה: הב להו גלימיהו. - אמר ליה: דינא הכי? - אמר ליה: אין, +משלי ב' למען תלך בדרך</p>

<p>the way of good men.’ Their garments having been returned, they observed. ‘We are poor men, have worked all day, and are in need: are we to get nothing?’ ‘Go and pay them,’ he ordered. ‘Is that the law?’ he asked. ‘Even so,’ was his reply: ‘and keep the path of the righteous.’</p>	<p>טובים. יהיב להו גלימייהו. אמרו ליה: עניי אנן, וטרחינן כולה יומא, וכפינן, ולית לן מידי. אמר ליה: זיל הב אגרייהו. - אמר ליה: דינא הכי? - אמר ליה: אין, +משלי ב' + וארחות צדיקים תשמר.</p>
--	--

VI. Special Individuals

<p>31a. M. Ta'anit 1:4 If the seventeenth of marcheshvan came and no rain fell the yehidim [individuals] begin to fast three fasts; they may eat and drink after it gets dark [and on these fasts] it is permissible for them to do work, to bathe, to anoint themselves with oil, to wear shoes, and to have marital relations.</p> <p>31b. M. Ta'anit 1:5 If these fast days passed and there was no answer to their prayers, the beth din ordain upon the community three further fasts; [on days preceding these fasts] they may eat and drink [only] whilst it is still day, and they may not [on these fast days] do work, nor bathe, nor anoint themselves with oil, nor wear shoes, nor have marital, relations...</p>	<p>31. משנה תענית פרק א: ד הגיע שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו היחידים מתענין שלש תעניות אוכלין ושותין משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה</p> <p>משנה תענית א: ה הגיע ראש חדש כסליו ולא ירדו גשמים בית דין גוזרין שלש תעניות על הצבור אוכלין ושותין משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה:</p>
<p>32. B. Ta'anit 10a-b Who are the yehidim? R. Huna said: The rabbis...The Rabbis have taught: Let not a man say, ‘I am but a disciple and I am therefore not worthy to consider myself a yahid’, since all Disciples of the Wise are accounted yehidim. Who is a yahid? And who is a disciple? A yahid is one worthy to be appointed Leader of the Community; a disciple is one who is asked any question of halachah connected with his studies and can answer it — even though it is on a subject dealt with in the Tractate Kallah. Our Rabbis have taught: Not everyone desirous to consider himself a yahid may do so; a disciple however may do so; this is the opinion of R. Meir. R. Jose says: Anyone may do so, and may he be remembered for good, because it is not an advantage to him but a hardship. Another [Baraita] teaches: Not everyone desirous to consider himself a yahid may do so; a disciple however may do so; this is the opinion of R. Simeon son of R. Eliezer. R. Simeon b. Gamaliel says: <u>This only applies to things which are to his distinction but in things which cause him hardship any one may do so and may he be remembered for good, because it is not an advantage to him but a hardship.</u></p>	<p>32. תלמוד בבלי תענית י: א מאן יחידים? אמר רב הונא: רבנן. (י:)...תנו רבנן: אל יאמר אדם תלמיד אני, איני ראוי להיות יחיד אלא: כל תלמידי חכמים יחידים. אי זהו יחיד ואיזהו תלמיד? יחיד - כל שראוי למנותו פרנס על הצבור, תלמיד - כל ששואלין אותו דבר הלכה בתלמודו ואומר, ואפילו במסכת דכלה. תנו רבנן: לא כל הרוצה לעשות עצמו יחיד - עושה, תלמיד - עושה, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: עושה, וזכור לטוב. לפי שאין שבח הוא לו, אלא צער הוא לו.</p> <p>תניא אידך: לא כל הרוצה לעשות עצמו יחיד - עושה, תלמיד - עושה, דברי רבי שמעון בן אלעזר. רבן שמעון בן גמליאל אומר: במה דברים אמורים - בדבר של שבת, אבל בדבר של צער - עושה, וזכור לטוב, שאין שבח הוא לו אלא צער הוא לו</p>

VII. Taking on Extra Vows

<p>33. B. Hullin 2a Is it not written: And if thou shalt forbear to vow, it shall be no sin in thee? And it is further written: Better it is that thou shouldst not vow, than that thou shouldst vow and not pay. And it has been taught: Better than both is he who does not vow at all; this is the opinion of R. Meir. R. Judah says. Better than both is he who vows and pays. Now, even R. Judah refers only to the case of one who says. 'Behold, let this be a sacrifice', but not to the case of one who says. 'Behold, I take it upon me [to bring a sacrifice]'.</p>	<p>33. תלמוד בבלי חולין ב:א והא כתיב: +דברים כ"ג+ וכי תחדל לנדור לא יהיה בך חטא, וכתוב: +קהלת ה'+ טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם, ותניא: טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר, דברי רבי מאיר, ר' יהודה אומר: טוב מזה ומזה נודר ומשלם; ואפי' רבי יהודה לא קאמר אלא באומר "הרי זו" (ב:). אבל אמר "הרי עלי" לא!</p>
<p>34. B. Nedarim 77b For R. Dimi, the brother of R. Safra, learnt: He who vows, even though he fulfils it, is designated a sinner.' R. Zebid said: What verse [teaches this]? — But if thou shalt forbear to vow, it shall be no sin in thee; hence, if thou hast not forborne, there is sin.</p>	<p>34. תלמוד בבלי נדרים עז:ב תני רב דימי אחוה דרב ספרא: כל הנודר, אפי' שהוא מקיימו - נקרא חוטא, אמר רב זביד: מאי קרא? +דברים כג+ וכי תחדל לנדור (if you refrain from vowing) לא יהיה בך חטא, הא לא חדלת - איכא חטא</p>

VIII. Nazir

<p>35a. Numbers 6:5 During the entire period of his vow of separation no razor may be used on his head. <u>He must be holy</u> until the period of his separation to the LORD is over; he must let the hair of his head grow long.</p> <p>35b. Numbers 6:11 The priest is to offer one as a sin offering and the other as a burnt offering <u>to make atonement for him</u> because he sinned by being in the presence of the dead body. That same day he is to consecrate his head.</p>	<p>35. במדבר פרק ו (ה) כָּל יְמֵי נְדָר נְזָרו תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֵאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יֵזִיר לִיקוֹק קֹדֶשׁ יִהְיֶה גִדּוֹל פָּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ: (יא) וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶתְּךָ לַחֲטָאת וְאָחַד לְעֹלָה וּכְפָר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַיּוֹם הַהוּא:</p>
<p>36. Sifrei Bamidbar 30 "To make atonement" – R. Elazar Hakafar said, and for what nefesh did he sin for which he requires atonement? For his own nefesh that he afflicted by refraining from wine. And are these not logically inferred, that just as one who afflicts himself by refraining from wine is considered a sinner how much more so for refraining from everything. R. Yishmael said, the Torah is referring to an impure Nazir, for the Torah says, "atone for the sin which he sinned through the impurity of the dead."</p>	<p>36. ספרי במדבר פיסקא ל וכפר עליו. מאשר חטא על הנפש, [ר' אלעזר הקפר אומר] וכי על איזו נפש חטא זה שצריך כפרה על שציער נפשו מן היין והלא דברים ק"ו ומה אם המצער נפשו מן היין צריך כפרה ק"ו למצער נפשו על כל דבר ר' ישמעאל אומר בניזיר טמא הכתוב מדבר שנאמר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש שנטמא למתים.</p>

37. B. Ta'anit 11a-b

Samuel said: Whosoever fasts [for the sake of self-affliction] is termed a sinner. He is of the same opinion as the following Tanna. For it has been taught: Eleazar ha-Kappar Berabbi Says: What is Scripture referring to when it says [of the Nazirite], And make atonement for him, for that he sinned by reason of the soul. Against which soul did he sin? [It must refer to the fact that] he denied himself wine. We can now make this inference from minor to major: If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Sinner, how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things. R. Eleazar says: He is termed, Holy. as it is said, He shall be holy, he shall let the locks of the hair of his head grow long. If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Holy, how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things — How will then Samuel explain the verse wherein he is termed, Holy? — That refers to the locks growing long. And how will R. Eleazar explain the statement that he is termed, Sinner?— That is because he defiled himself [by contact with the dead]. But did R. Eleazar say so? Did he not say: Let a man always consider himself as if the Holy One dwells within him, as it is said, The Holy One in the midst of thee, and I will not come in fury? — This is no contradiction. The one speaks of him, who is able to bear self-affliction and the other of one who is not able. Resh Lakish says: He is termed, Pious, as it is said, The Pious man weans his own soul but he that is cruel etc. R. Shesheth, said: The young scholar who would afflict himself by fasting let a dog devour his meal. R. Jeremiah b. Abba said: There are no public fasts in Babylonia except [the Fast of] the Ninth of Ab. R. Jeremiah b. Abba further said in the name of Resh Lakish: A scholar may not afflict himself by fasting because he lessens thereby his heavenly work.

37. בבלי תענית דף יא עמוד א
אמר שמואל: כל היושב בתענית נקרא חוטא. סבר כי האי תנא, דתניא: רבי אלעזר הקפר ברבי אומר מה תלמוד לומר +במדבר ו' + וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין, והלא דברים קל וחומר: ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר ודבר - על אחת כמה וכמה. רבי אלעזר אומר: נקרא קדוש, שנאמר +במדבר ו' + קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש, המצער עצמו מכל דבר - על אחת כמה וכמה. ולשמואל, הא איקרי קדוש! - ההוא אגידול פרע קאי. - ולרבי אלעזר, הא נקרא חוטא! - ההוא דסאיב נפשיה.

ומי אמר רבי אלעזר הכי? והאמר רבי אלעזר: לעולם ימוד אדם עצמו (ויא): כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו, שנאמר +הושע י"א+ בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר! - לא קשיא, הא - דמצי לצעורי נפשיה, הא - דלא מצי לצעורי נפשיה. ריש לקיש אמר: נקרא חסיד, שנאמר +משלי י"א+ גמל נפשו איש +חסיד (חסד) ועכר שארו וגו'. אמר רב ששת: האי בר בי רב דיתיב בתעניתא - ליכול כלבא לשירותיה. (אמר) +מסורת הש"ס: ואמר+ רבי ירמיה בר אבא: אין תענית ציבור בבבל אלא תשעה באב בלבד. אמר רבי ירמיה בר אבא אמר ריש לקיש: אין תלמיד חכם רשאי לישב בתענית, מפני שממעט במלאכת שמים.

IX. Improper Substitute for Proper Teshuva / Repentance

<p>38. B. Sanhedrin 25a A certain slaughterer was found to have passed a terefah [as fit for food], so R. Nahman disqualified and dismissed him. Thereupon he went and let his hair and nails grow. Then R. Nahman thought of reinstating him, but Raba said to him: Perhaps he is only pretending [repentance]. What then is his remedy? — The course suggested by R. Iddi b. Abin, who said: He who is suspected of passing terefoth cannot be rehabilitated unless he leaves for a place where he is unknown and finds an opportunity of returning a lost article of considerable value, or of condemning as terefah meat of considerable value, belonging to himself.</p>	<p>38. בבלי סנהדרין דף כה עמוד א ההוא טבחא דאישתכח דנפקא טריפתא מתותי ידיה, פסליה רב נחמן ועבריה. אזל רבי מזיה וטופריה. סבר רב נחמן לאכשוריה. אמר ליה רבא: דילמא איערומי קא מערים? - אלא מאי תקנתיה? כדרב אידי בר אבין. דאמר רב אידי בר אבין: החשוד על הטריפות – אין לו תקנה עד שילך למקום שאין מכירין אותו, ויחזיר אבידה בדבר חשוב, או שיוציא טריפה מתחת ידו בדבר חשוב משלו</p>
---	--

X. Hasid Shoteh and Separatists

<p>39. M. Sotah 3:4 He [R. Yehoshua] used to say, a foolish pietist, a cunning rogue, a female Pharisee, and the plague of Pharisees bring destruction upon the world</p>	<p>39. משנה סוטה פרק ג:ד הוא (ר. יהושע) היה אומר 1. חסיד שוטה 2. ורשע ערום 3. ואשה פרושה 4. ומכות פרושין הרי אלו מכלי עולם:</p>
<p>40. B. Sotah 21a What is a foolish pietist like? — E.g., a woman is drowning in the river, and he says: 'It is improper for me to look upon her and rescue her'</p>	<p>40. תלמוד בבלי סוטה כא:ב היכי דמי חסיד שוטה? כגון דקא טבעה איתתא בנהרא, ואמר: לאו אורח ארעא לאיסתכולי בה ואצולה.</p>
<p>41. B. Sotah 22b Our Rabbis have taught: There are seven types of Pharisees:... the Pharisee [who constantly exclaims] 'What is my duty that I may perform it?' — but that is a virtue! — <u>Nay, what he says is, 'What further duty is for me that I may perform it?'</u></p>	<p>41. תלמוד בבלי סוטה כב:ב ומכות פרושין וכו'. ת"ר, שבעה פרושין הן: ...מה חובתי ואעשנה... פרוש מה חובתי ואעשנה - הא מעליותא היא! <u>אלא, דאמר מה חובתי תו ואעשנה.</u></p>